

	URZĄD STATYSTYCZNY W WARSZAWIE ul. 1 Sierpnia 21, 02-134 Warszawa		
	<i>Informacja sygnalna</i>	Data opracowania 31.03.2010 r.	
Kontakt: e-mail: sekretariatUSWAW@stat.gov.pl tel. 022 464 23 15, 022 464 23 12 faks 022 846 76 67		Internet: www.stat.gov.pl/warsz	

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE MAZOWIECKIM W IV KWARTALE 2009 R.

Przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego prosimy o podanie źródła.

Informacja została opracowana na podstawie uogólnionych wyników reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), przeprowadzonego w IV kwartale 2009 r.

Sumy niektórych danych mogą być różne od wielkości „ogółem”. Wynika to z zaokrągleń dokonywanych przy uogólnianiu wyników badania.

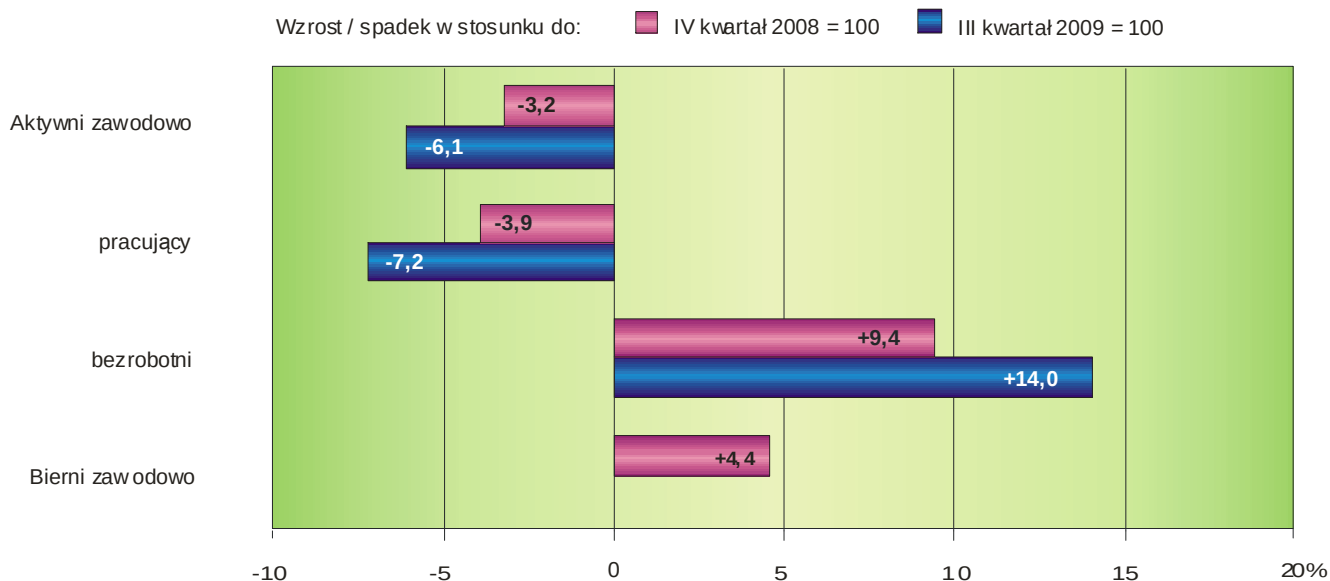
* *

*

PODSTAWOWE WYNIKI

Wyszczególnienie	IV kwartał 2008	III kwartał 2009	IV kwartał 2009
Aktywni zawodowo w tys.	2665	2748	2580
pracujący	2515	2605	2417
bezrobotni	149	143	163
Bierni zawodowo w tys.	1767	1844	1844
Współczynnik aktywności zawodowej w %	60,1	59,8	58,3
Wskaźnik zatrudnienia w %	56,7	56,7	54,6
Stopa bezrobocia w %	5,6	5,2	6,3

Zmiany na rynku pracy w IV kwartale 2009 r.

PODSTAWOWE DEFINICJE PRZYJĘTE W B A E L

Podstawą metodologii BAEL są definicje ludności aktywnej zawodowo (pracujących i bezrobotnych), przyjęte na XIII Międzynarodowej Konferencji Statystyków Pracy w październiku 1982 r. i **zalecane do stosowania przez Międzynarodową Organizację Pracy i EUROSTAT.**

Ludność aktywna zawodowo (tzw. siła robocza) obejmuje wszystkie osoby uznane za pracujące lub bezrobotne, zgodnie z definicjami podanymi poniżej.

Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały przez co najmniej 1 godzinę jakąkolwiek pracę przynoszącą zarobek lub dochód, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym lub dzierżawionym gospodarstwie rolnym albo prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- miały pracę, ale jej nie wykonywały:
 - z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
 - z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:
 - do 3 miesięcy,
 - powyżej 3 miesięcy, ale osoby te były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały 50% dotychczasowego wynagrodzenia (od I kwartału 2006 r.).

Do pracujących – zgodnie z międzynarodowymi standardami – zaliczono również uczniów, z którymi zakład pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie.

Ze względu na przyjęte założenia metodologiczne badania, liczba pracujących uzyskana w BAEL nie obejmuje niektórych kategorii osób, które są wliczane do pracujących w sprawozdawczości z zakresu zatrudnienia, m.in. pracujących mieszkających w hotelach pracowniczych oraz pracujących za granicą na rzecz polskich pracodawców.

Klasyfikacja statusu zatrudnienia oparta została na *International Classification of Status in Employment (ICSE)* i wyróżnia następujące kategorie pracujących:

- **pracodawca** – osoba, która prowadzi własną działalność gospodarczą i zatrudnia co najmniej 1 pracownika najemnego,
- **pracujący na własny rachunek** – osoba, która prowadzi własną działalność gospodarczą i nie zatrudnia pracowników,
- **pracownik najemny** – osoba zatrudniona na podstawie stosunku pracy w przedsiębiorstwie publicznym lub u pracodawcy prywatnego, również w indywidualnym gospodarstwie rolnym,
- **pomagający bezpłatnie członkowie rodziny** – osoba, która bez umownego wynagrodzenia pomaga w prowadzeniu rodzinnej działalności gospodarczej, w tym w prowadzeniu gospodarstwa rolnego/działki rolnej.

Do **pracowników najemnych** zaliczono również osoby wykonujące pracę nakładczą oraz uczniów, z którymi zakłady pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy (jeżeli otrzymują wynagrodzenie).

Do **pracujących na własny rachunek** zaliczono również agentów we wszystkich rodzajach agencji.

Bezrobotni, według BAEL, są to osoby w wieku 15–74 lata, które spełniły jednocześnie trzy warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
 - aktywnie poszukiwały pracy w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany),
 - były gotowe (zdolne) podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym.
- Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Od I kwartału 2008 r. czas poszukiwania pracy liczony jest od momentu zakończenia przerwy w poszukiwaniu pracy, o ile wystąpiła i trwała co najmniej 4 tygodnie. W związku z tym, dane te nie są porównywalne z wynikami z lat poprzednich.

Ludność bierna zawodowo, tzn. pozostająca poza siłą roboczą, są to wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne, tzn. osoby, które w okresie badanego tygodnia:

- nie pracowały, nie miały pracy i jej nie poszukiwały,
- nie pracowały, poszukiwały pracy, ale nie były gotowe (zdolne) do jej podjęcia w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym,
- nie pracowały i nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie:
 - dłuższym niż 3 miesiące,
 - do 3 miesięcy, ale nie były gotowe tej pracy podjąć.

Wśród biernych zawodowo wyróżnia się grupę **zniechęconych**, do której należą osoby nieposzukujące pracy, ponieważ są przekonane, że jej nie znajdą.

Współczynnik aktywności zawodowej jest to procentowy udział aktywnych zawodowo ogółem lub danej grupy w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej ogółem lub danej grupy (wyróżnianej m.in. ze względu na wiek, poziom wykształcenia).

Wskaźnik zatrudnienia jest to procentowy udział pracujących ogółem lub danej grupy w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej ogółem lub danej grupy (wyróżnianej m.in. ze względu na wiek, poziom wykształcenia).

Stopa bezrobocia jest to procentowy udział bezrobotnych ogółem lub danej grupy w liczbie ludności aktywnej zawodowo ogółem lub danej grupy (wyróżnianej m.in. ze względu na wiek, poziom wykształcenia).

Przez **ludność w wieku produkcyjnym** rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18–64 lata, dla kobiet – 18–59 lat.

Informacje o **wykształceniu** ilustrują poziom wykształcenia ukończonego, z wyjątkiem informacji o wykształceniu podstawowym, które dotyczą osób z ukończoną i nieukończoną szkołą podstawową oraz osób bez wykształcenia szkolnego.

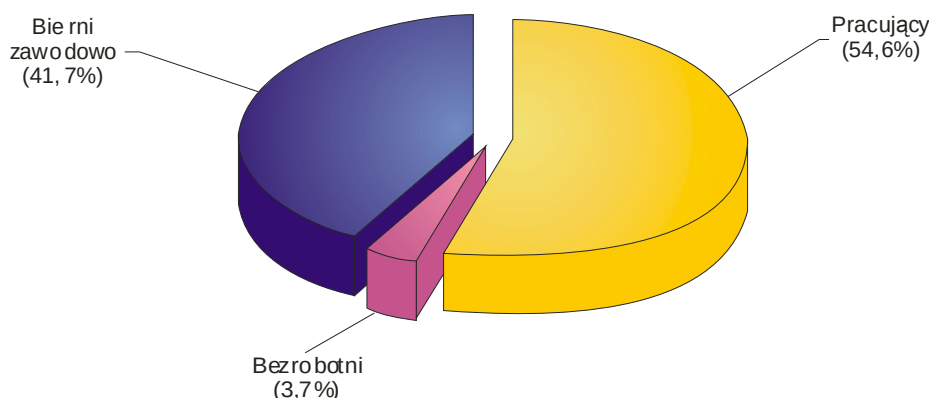
* *

*

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ

W IV kwartale 2009 r. wśród ogółu ludności województwa mazowieckiego w wieku 15 lat i więcej 54,6% stanowili pracujący, 3,7% – bezrobotni, a 41,7% – bierni zawodowo. Oznacza to, że mniej niż połowa ludności w wieku 15 lat i więcej (45,4%) nie wykonywała pracy; w IV kwartale 2008 r. – 43,3%.

**Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej
według statusu na rynku pracy w IV kwartale 2009 r.**

W IV kwartale 2009 r. zbiorowość aktywnych zawodowo w województwie mazowieckim liczyła 2580 tys. osób, a biernych zawodowo – 1844 tys. osób.

W porównaniu z analogicznym okresem 2008 r. liczba aktywnych zawodowo zmniejszyła się o 85 tys. osób, tj. o 3,2%, natomiast populacja biernych zawodowo zwiększyła się o 77 tys. osób, tj. o 4,4%. Wśród aktywnych zawodowo odnotowano spadek liczby pracujących (o 98 tys., tj. o 3,9%), przy jednoczesnym wzroście liczby bezrobotnych (o 14 tys., tj. o 9,4%).

W porównaniu z III kwartałem 2009 r. liczba aktywnych zawodowo zmniejszyła się o 168 tys. osób, tj. o 6,1%. Wśród aktywnych zawodowo odnotowano spadek liczby pracujących o 188 tys. osób (tj. o 7,2%) i wzrost liczby bezrobotnych o 20 tys. osób (tj. o 14,0%). Liczba osób biernych zawodowo w okresie kwartału pozostała bez zmian.

W porównaniu z sytuacją w analogicznym okresie 2008 r. zwiększyło się obciążenie pracujących osobami niepracującymi. W IV kwartale 2009 r. na 1000 pracujących przypadało 830 osób bezrobotnych i biernych zawodowo, podczas gdy w IV kwartale 2008 r. – 762. W odniesieniu do poprzedniego kwartału również odnotowano wzrost tego wskaźnika (III kwartał 2009 r. – 763).

Tabl. 1. Ludność aktywna i bierna zawodowo w IV kwartale 2009 r.

Wyszczególnienie	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo
	ogółem	pracujący	bezrobotni	
	w tysiącach			
O g ó ł e m	2580	2417	163	1844
mężczyźni	1360	1272	87	707
kobiety	1220	1144	76	1137
Miasta	1667	1568	98	1156
Wieś	913	848	65	688

W IV kwartale 2009 r. ludność aktywna zawodowo stanowiła 58,3% ogółu ludności województwa w wieku 15 lat i więcej. Współczynnik aktywności zawodowej ludności zmniejszył się w stosunku do IV kwartału 2008 r. o 1,8 pkt proc., w odniesieniu do III kwartału 2009 r. – o 1,5 pkt proc.

W porównaniu z IV kwartałem 2008 r. spadek poziomu aktywności zawodowej odnotowano wśród mężczyzn (o 2,3 pkt proc.) i kobiet (o 1,2 pkt proc.). Na wsi współczynnik aktywności zawodowej zmniejszył się o 2,6 pkt proc., w miastach – o 1,3 pkt proc.

W porównaniu z III kwartałem 2009 r. współczynnik aktywności zawodowej zmniejszył się w populacji mężczyzn (o 1,9 pkt proc.) oraz w populacji kobiet (o 0,9 pkt proc.). Wśród mieszkańców wsi poziom aktywności zawodowej obniżył się o 2,5 pkt proc., a wśród mieszkańców miast – o 0,9 pkt proc.

Tabl. 2. **Współczynnik aktywności zawodowej**

Wyszczególnienie	IV kwartał 2008	III kwartał 2009	IV kwartał 2009		
	w %			wzrost (+) lub spadek (–) w pkt proc. w stosunku do	
				IV kw. 2008	III kw. 2009
O g ó ł e m	60,1	59,8	58,3	–1,8	–1,5
mężczyźni	68,1	67,7	65,8	–2,3	–1,9
kobiety.....	53,0	52,7	51,8	–1,2	–0,9
Miasta.....	60,4	60,0	59,1	–1,3	–0,9
Wieś.....	59,6	59,5	57,0	–2,6	–2,5

W IV kwartale 2009 r., podobnie jak we wcześniejszych okresach, największą aktywność zawodową wykazywały osoby w wieku 35–44 lata oraz 25–34 lata. Współczynnik aktywności zawodowej dla tych osób wynosił odpowiednio 88,6% i 87,4%. Najniższy poziom aktywności zawodowej notowano wśród osób w wieku 55 lat i więcej – 20,1%. W najmłodszej grupie wiekowej (15–24 lata) współczynnik aktywności zawodowej wynosił 36,7%. Dla osób w wieku produkcyjnym współczynnik ten wyniósł 75,1% (w IV kwartale 2008 r. – 76,3%, a w III kwartale 2009 r. – 76,4%).

W IV kwartale br., najwyższy współczynnik aktywności zawodowej występował wśród osób z wykształceniem wyższym – 81,2%. Wysokim poziomem aktywności zawodowej charakteryzowały się także osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 68,0% oraz policealnym i średnim zawodowym – 66,3%. Najniższy współczynnik aktywności zawodowej notowano wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym – 17,4%.

PRACUJĄCY

W IV kwartale 2009 r. w województwie mazowieckim populacja pracujących liczyła 2417 tys. osób i zmniejszyła się w stosunku do IV kwartału 2008 r. o 98 tys., tj. o 3,9%. Spadek liczby pracujących odnotowano zarówno w populacji mężczyzn (o 72 tys., tj. o 5,4%), jak i populacji kobiet (o 27 tys., tj. o 2,3%). Wśród mieszkańców miast liczba pracujących obniżyła się o 92 tys., tj. o 5,5%, a wśród mieszkańców wsi – o 7 tys., tj. o 0,8%.

W porównaniu z III kwartałem 2009 r. liczba pracujących zmniejszyła się o 188 tys. osób, tj. o 7,2%, a spadek ten dotyczył zarówno populacji mężczyzn (o 133 tys., tj. o 9,5%) i kobiet (o 56 tys., tj. o 4,7%), jak również pracujących mieszkańców miast (o 129 tys., tj. o 7,6%) i wsi (o 60 tys., tj. o 6,6%).

Tabl. 3. **Pracujący**

Wyszczególnienie	IV kwartał 2008	III kwartał 2009	IV kwartał 2009		
	w tysiącach			IV kw. 2008 = 100	III kw. 2009 = 100
O g ó ł e m	2515	2605	2417	96,1	92,8
mężczyźni	1344	1405	1272	94,6	90,5
kobiety	1171	1200	1144	97,7	95,3
Miasta	1660	1697	1568	94,5	92,4
Wieś	855	908	848	99,2	93,4

W IV kwartale 2009 r. pracujący stanowili 54,6% ogółu ludności województwa w wieku 15 lat i więcej. W porównaniu z IV kwartałem 2008 r. ogólny wskaźnik zatrudnienia zmniejszył się o 2,1 pkt proc. Spadek wskaźnika zatrudnienia był większy w populacji mężczyzn niż kobiet (3,0 pkt proc. wobec 1,4 pkt proc.), a biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania – wśród mieszkańców wsi niż miast (3,1 pkt proc. wobec 1,6 pkt proc.).

W stosunku do III kwartału 2009 r. ogólny wskaźnik zatrudnienia obniżył się o 2,1 pkt proc. Spadek wskaźnika zatrudnienia odnotowano w populacji mężczyzn (o 2,8 pkt proc.) i kobiet (o 1,4 pkt proc.). Wśród mieszkańców wsi wskaźnik zatrudnienia zmniejszył się o 3,0 pkt proc., a wśród mieszkańców miast – o 1,6 pkt proc.

Tabl. 4. **Wskaźnik zatrudnienia według płci i miejsca zamieszkania**

Wyszczególnienie	IV kwartał 2008	III kwartał 2009	IV kwartał 2009		
	w %			wzrost (+) lub spadek (-) w pkt proc. w stosunku do	
				IV kw. 2008	III kw. 2009
O g ó ł e m	56,7	56,7	54,6	-2,1	-2,1
mężczyźni	64,5	64,3	61,5	-3,0	-2,8
kobiety	49,9	49,9	48,5	-1,4	-1,4
Miasta	57,1	57,1	55,5	-1,6	-1,6
Wieś	56,1	56,0	53,0	-3,1	-3,0

W IV kwartale 2009 r. najwyższy wskaźnik zatrudnienia notowano wśród osób w wieku 35–44 lata oraz 25–34 lata, a najmniejszy – wśród osób w wieku 55 lat i więcej.

Największy spadek wskaźnika zatrudnienia w stosunku do IV kwartału 2008 r. odnotowano wśród osób w wieku 15–24 lata oraz 55 lat i więcej (odpowiednio o 3,6 pkt proc. i 2,0 pkt proc.). Wzrost nastąpił w grupie osób w wieku 45–54 lata (o 1,6 pkt proc.).

W porównaniu z III kwartałem 2009 r. największy spadek wskaźnika zatrudnienia nastąpił w grupie osób w wieku 55 lat i więcej (o 3,2 pkt proc.). Poprawę wskaźnika odnotowano tylko wśród osób w wieku 45—54 lata (o 0,6 pkt proc.).

Dla osób w wieku produkcyjnym wskaźnik zatrudnienia osiągnął poziom 70,3% i był o 2,0 pkt proc. niższy w porównaniu z III kwartałem 2009 r.

Tabl. 5. **Wskaźnik zatrudnienia według wieku**

Wyszczególnienie	IV kwartał 2008	III kwartał 2009	IV kwartał 2009		
	w %			wzrost (+) lub spadek (–) w pkt proc. w stosunku do	
				IV kw. 2008	III kw. 2009
O g ó ł e m	56,7	56,7	54,6	–2,1	–2,1
15—24 lata.....	33,8	31,2	30,2	–3,6	–1,0
25—34.....	83,3	84,9	82,0	–1,3	–2,9
35—44.....	85,4	86,3	84,7	–0,7	–1,6
45—54.....	79,2	80,2	80,8	+1,6	+0,6
55 lat i więcej.....	21,5	22,7	19,5	–2,0	–3,2

W IV kwartale 2009 r. w strukturze pracujących według poziomu wykształcenia nadal dominowały osoby z wykształceniem wyższym – 35,0%, policealnym i średnim zawodowym – 26,9% oraz zasadniczym zawodowym – 21,8%. Najwyższe wskaźniki zatrudnienia odnotowano wśród osób z wykształceniem wyższym – 79,1%, zasadniczym zawodowym – 62,2% oraz policealnym i średnim zawodowym – 61,1%. Najniższym wskaźnikiem zatrudnienia (14,4%) charakteryzowały się osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym.

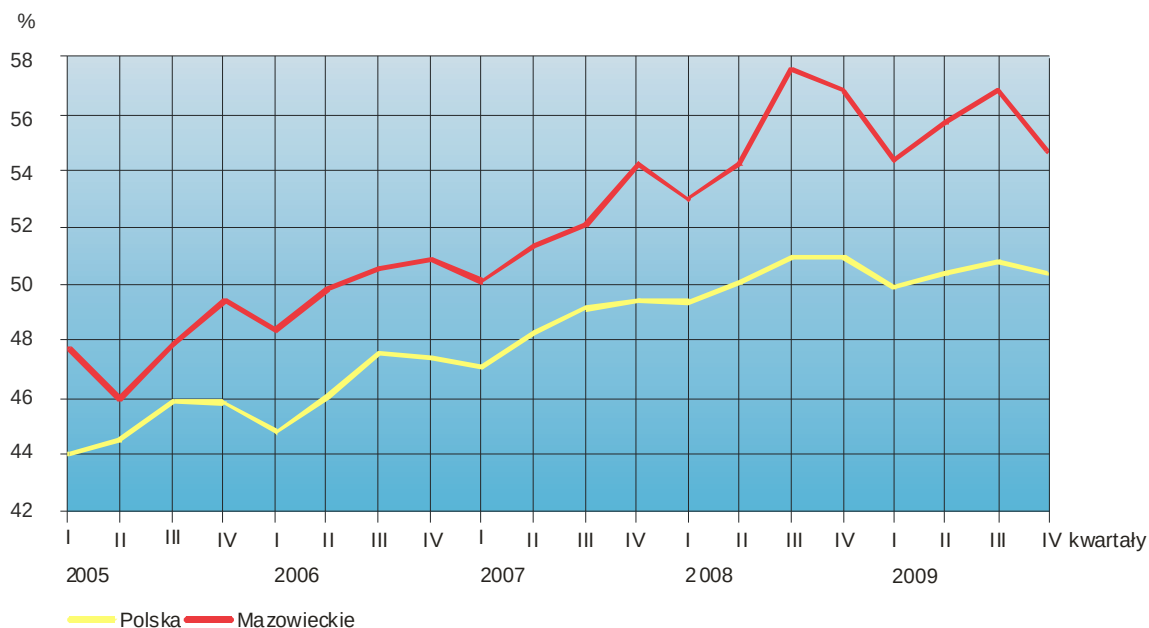
W stosunku do IV kwartału 2008 r. największy spadek wskaźnika zatrudnienia wystąpił wśród zbiorowości osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (o 5,1 pkt proc.) oraz gimnazjalnym i niższym (o 4,4 pkt proc.). Wzrost wskaźnika zatrudnienia odnotowano tylko wśród osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (o 1,3 pkt proc.).

W porównaniu z III kwartałem 2009 r. wskaźnik zatrudnienia wzrósł wśród osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (o 1,9 pkt proc.). W pozostałych grupach odnotowano spadek tego wskaźnika, w tym największy wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (o 6,6 pkt proc.).

Tabl. 6. **Wskaźnik zatrudnienia według poziomu wykształcenia**

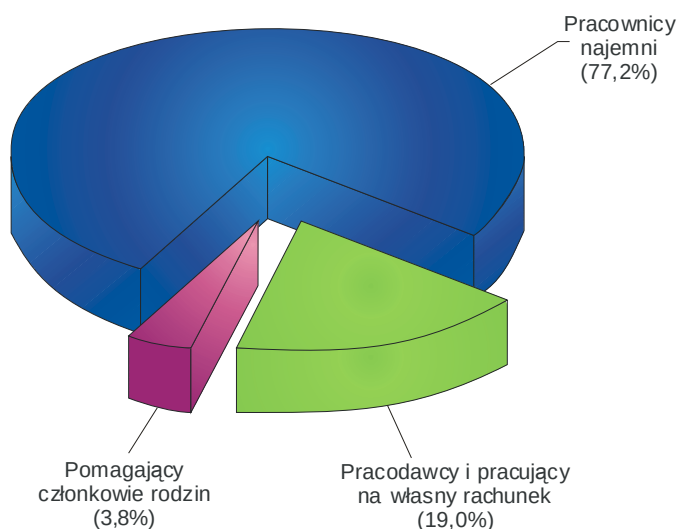
Wyszczególnienie	IV kwartał 2008	III kwartał 2009	IV kwartał 2009		
	w %			wzrost (+) lub spadek (–) w pkt proc. w stosunku do	
				IV kw. 2008	III kw. 2009
O g ó ł e m	56,7	56,7	54,6	–2,1	–2,1
Wyższe.....	79,1	79,5	79,1	–	–0,4
Policealne i średnie zawodowe	66,2	65,0	61,1	–5,1	–3,9
Średnie ogólnokształcące..	47,9	47,3	49,2	+1,3	+1,9
Zasadnicze zawodowe	65,5	64,3	62,2	–3,3	–2,1
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe ..	18,8	21,0	14,4	–4,4	–6,6

Wskaźnik zatrudnienia

W IV kwartale 2009 r. w charakterze pracowników najemnych pracowało 1867 tys. osób (tj. 77,2% ogółu pracujących), a ich liczba zmniejszyła się o 89 tys., tj. o 4,6% w stosunku do IV kwartału 2008 r. Wzrost wystąpił wśród pracodawców i pracujących na własny rachunek (z 452 tys. do 457 tys.). Liczba pomagających członków rodzin zmniejszyła się (z 108 tys. do 92 tys.).

Struktura pracujących według statusu zatrudnienia w IV kwartale 2009 r.

BEZROBOTNI

W IV kwartale 2009 r. zbiorowość bezrobotnych w województwie mazowieckim liczyła 163 tys. osób i zwiększyła się o 14 tys., tj. o 9,4% w stosunku do IV kwartału 2008 r., a w odniesieniu do III kwartału 2009 r. – o 20 tys., tj. o 14,0%.

Wzrost bezrobocia odnotowany w skali roku wystąpił zarówno w populacji mężczyzn, jak i kobiet. Liczba bezrobotnych mężczyzn zwiększyła się o 13 tys., tj. o 17,6%, a bezrobotnych kobiet o 1 tys., tj. o 1,3%. Wśród mieszkańców wsi liczba bezrobotnych wzrosła o 12 tys., tj. o 22,6%, natomiast wśród mieszkańców miast o 2 tys., tj. o 2,1%.

Wzrost liczby bezrobotnych, na przestrzeni kwartału, w nieco większym stopniu dotyczył mężczyzn niż kobiet (odpowiednio o 12 tys., tj. o 16,0% i o 8 tys., tj. o 11,8%). Wśród mieszkańców miast liczba bezrobotnych wzrosła – o 12 tys., tj. o 14,0%, a wśród mieszkańców wsi – o 8 tys., tj. o 14,0%.

Tabl. 7. **Bezrobotni**

Wyszczególnienie	IV kwartał 2008	III kwartał 2009	IV kwartał 2009		
	w tysiącach			IV kw. 2008 = 100	III kw. 2009 = 100
O g ó ł e m	149	143	163	109,4	114,0
mężczyźni	74	75	87	117,6	116,0
kobiety	75	68	76	101,3	111,8
Miasta	96	86	98	102,1	114,0
Wieś	53	57	65	122,6	114,0

W IV kwartale 2009 r. stopa bezrobocia ogółem w województwie wyniosła 6,3% i była wyższa o 0,7 pkt proc. w porównaniu z analogicznym okresem 2008 r., w porównaniu z poprzednim kwartałem zwiększyła się o 1,1 pkt proc.

Stopa bezrobocia na wsi ukształtowała się na poziomie 7,1%, tj. o 1,2 pkt proc. wyższym niż w miastach (5,9%). W skali roku stopa bezrobocia na wsi zwiększyła się o 1,3 pkt proc., a wśród mieszkańców miast – o 0,4 pkt proc. Wzrost stopy bezrobocia wystąpił zarówno w populacji mężczyzn (o 1,2 pkt proc.), jak i kobiet (o 0,2 pkt proc.). Stopa bezrobocia dla mężczyzn była wyższa niż dla kobiet (6,4% wobec 6,2%).

W stosunku do III kwartału 2009 r. wzrost stopy bezrobocia odnotowano wśród mieszkańców wsi (o 1,2 pkt proc.) oraz miast (o 1,1 pkt proc.). W populacji mężczyzn stopa bezrobocia zwiększyła się o 1,3 pkt proc., a w populacji kobiet – o 0,8 pkt proc.

Tabl. 8. **Stopa bezrobocia według płci i miejsca zamieszkania**

Wyszczególnienie	IV kwartał 2008	III kwartał 2009	IV kwartał 2009		
	w %			wzrost (+) lub spadek (–) w pkt proc. w stosunku do	
				IV kw. 2008	III kw. 2009
O g ó ł e m	5,6	5,2	6,3	+0,7	+1,1
mężczyźni	5,2	5,1	6,4	+1,2	+1,3
kobiety	6,0	5,4	6,2	+0,2	+0,8
Miasta	5,5	4,8	5,9	+0,4	+1,1
Wieś	5,8	5,9	7,1	+1,3	+1,2

Zarówno w skali roku jak i kwartału, sytuacja na rynku pracy uległa pogorszeniu. W skali roku największy wzrost stopy bezrobocia (o 4,1 pkt proc.) odnotowano wśród osób w wieku 15–24 lata. Stopa bezrobocia dla tej grupy osób pozostawała najwyższa i wyniosła – 17,6%. Spadek nastąpił w grupie wiekowej 55 lat i więcej (o 1,8 pkt proc.).

W porównaniu z III kwartałem 2009 r. spadek stopy bezrobocia odnotowano tylko wśród osób w wieku 35—44 lata – o 0,1 pkt proc. W pozostałych grupach wiekowych nastąpił wzrost, przy czym największy wzrost odnotowano wśród osób w wieku 15—24 lata – o 2,1 pkt proc.

Dla osób w wieku produkcyjnym stopa bezrobocia osiągnęła poziom 6,5%, tj. o 0,9 pkt proc. wyższy w porównaniu z IV kwartałem 2008 r.

Tabl. 9. **Stopa bezrobocia według wieku**

Wyszczególnienie	IV kwartał 2008	III kwartał 2009	IV kwartał 2009		
	w %			wzrost (+) lub spadek (–) w pkt proc. w stosunku do	
				IV kw. 2008	III kw. 2009
O g ó ł e m	5,6	5,2	6,3	+0,7	+1,1
15—24 lata.....	13,5	15,5	17,6	+4,1	+2,1
25—34.....	5,8	4,7	6,2	+0,4	+1,5
35—44.....	4,0	4,4	4,3	+0,3	–0,1
45—54.....	3,8	4,0	5,4	+1,6	+1,4
55 lat i więcej.....	5,0	2,1	3,2	–1,8	+1,1

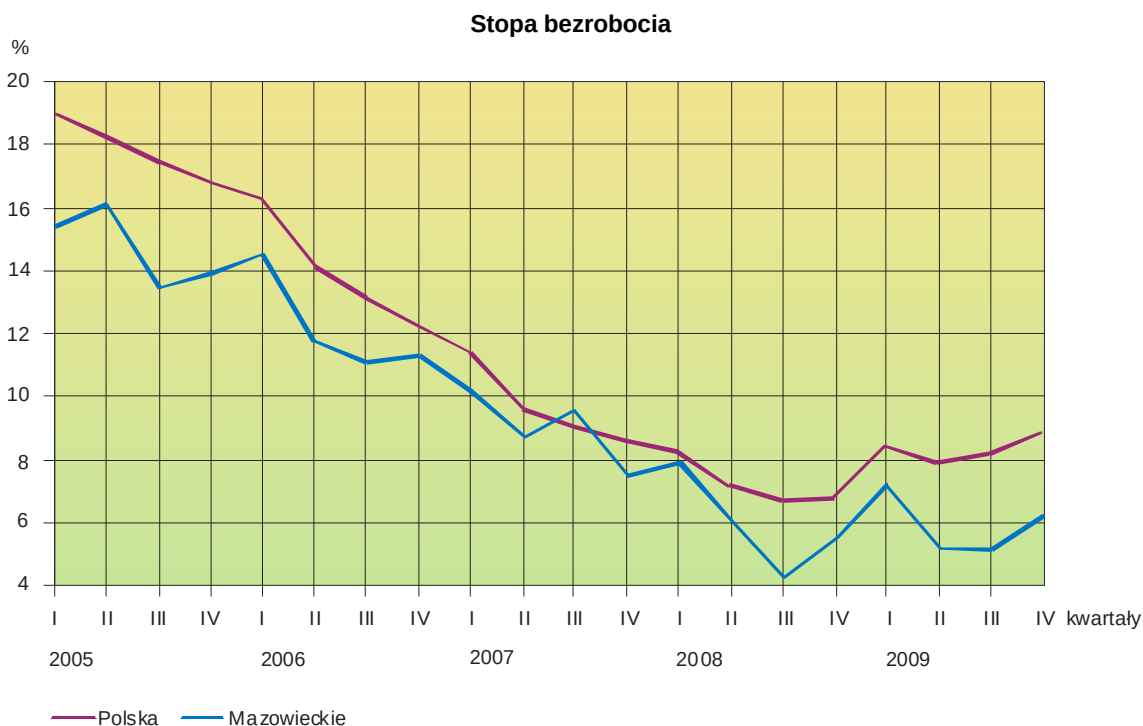
W IV kwartale 2009 r., podobnie jak w poprzednich okresach, najniższa stopa bezrobocia wystąpiła wśród osób z wykształceniem wyższym – 2,5%, a najwyższa wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym – 17,1%. Wysoką stopę odnotowano także wśród osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 8,5% oraz policealnym i średnim zawodowym – 7,9%.

W stosunku do IV kwartału 2008 r. największy wzrost stopy bezrobocia wystąpił wśród osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i niższym (w obydwu przypadkach o 3,0 pkt proc.), spadek odnotowano wśród osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (o 2,2 pkt proc.). Wśród osób z wykształceniem wyższym stopa bezrobocia pozostała bez zmian i utrzymała się na poziomie 2,5%.

W porównaniu z III kwartałem 2009 r. największy wzrost stopy bezrobocia odnotowano wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (o 8,3 pkt proc.), a najmniejszy wśród osób z wykształceniem wyższym (o 0,1 pkt proc.). Spadek stopy bezrobocia wystąpił tylko wśród osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (o 4,7 pkt proc.).

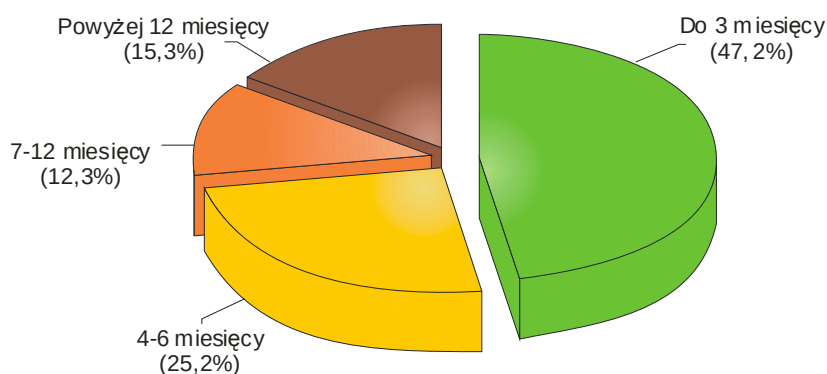
Tabl. 10. **Stopa bezrobocia według poziomu wykształcenia**

Wyszczególnienie	IV kwartał 2008	III kwartał 2009	IV kwartał 2009		
	w %			wzrost (+) lub spadek (–) w pkt % w stosunku do	
				IV kw. 2008	III kw. 2009
O g ó ł e m	5,6	5,2	6,3	+0,7	+1,1
Wyższe.....	2,5	2,4	2,5	–	+0,1
Policealne i średnie zawodowe.....	6,4	4,9	7,9	+1,5	+3,0
Średnie ogólnokształcące..	5,5	8,0	3,3	–2,2	–4,7
Zasadnicze zawodowe	5,5	7,2	8,5	+3,0	+1,3
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe..	14,1	8,8	17,1	+3,0	+8,3

W IV kwartale 2009 r. przeciętny czas poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne wyniósł 7,2 miesiąca i był o 2,7 miesiąca krótszy niż w poprzednim kwartale. Kobiety poszukiwały pracy przeciętnie przez 7,3 miesiąca, o 0,2 miesiąca dłużej niż mężczyźni. Wśród mieszkańców miast przeciętny czas poszukiwania pracy wyniósł 8,3 miesiąca i był o 2,4 miesiąca dłuższy niż czas poszukiwania pracy wśród mieszkańców wsi.

Struktura bezrobotnych według okresu poszukiwania pracy w IV kwartale 2009 r.

Zbiorowość osób długotrwale poszukujących pracy (13 miesięcy i więcej) w IV kwartale 2009 r. liczyła 25 tys., co stanowiło 15,3% ogółu bezrobotnych (w III kwartale 2009 r. – 39 tys., tj. 27,3%). Długotrwale bezrobocie częściej występowało wśród kobiet niż wśród mężczyzn (18,4% wobec 12,6%) oraz wśród mieszkańców miast niż wsi (17,3% wobec 12,3%).

Tabl. 11. **Udział długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych w danej grupie**

Wyszczególnienie	IV kwartał 2008	III kwartał 2009	IV kwartał 2009		
	w %			wzrost (+) lub spadek (–) w pkt proc. w stosunku do	
				IV kw. 2008	III kw. 2009
O g ó ł e m	20,1	27,3	15,3	–4,8	–12,0
mężczyźni	14,9	25,3	12,6	–2,3	–12,7
kobiety	25,3	29,4	18,4	–6,9	–11,0
Miasta.....	20,8	26,7	17,3	–3,5	–9,4
Wieś.....	18,9	28,1	12,3	–6,6	–15,8

BIERNI ZAWODOWO

W IV kwartale 2009 r. w województwie mazowieckim 1844 tys. osób pozostawało biernymi zawodowo. Osoby te stanowiły 41,7% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej (na wsi – 43,0%, w miastach – 40,9%). Nadal w zbiorowości tej przeważały kobiety – 61,7%. Większość ludności biernej zawodowo mieszkała w miastach (62,7%). Wśród biernych zawodowo, podobnie jak w poprzednich okresach, dominowały osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym – 40,7%. Osoby w wieku produkcyjnym stanowiły 45,3% (w IV kwartale 2008 r. – 45,7%) ogółu biernych zawodowo.

W stosunku do IV kwartału 2008 r. zbiorowość biernych zawodowo zwiększyła się o 77 tys. osób, tj. o 4,4%. W skali roku odnotowano większy wzrost liczby biernych zawodowo mężczyzn (o 42 tys., tj. o 6,3%) niż kobiet (o 34 tys., tj. o 3,1%). Wzrost liczby biernych zawodowo odnotowano również wśród mieszkańców wsi (o 73 tys., tj. o 11,9%) i miast (o 4 tys., tj. o 0,3%).

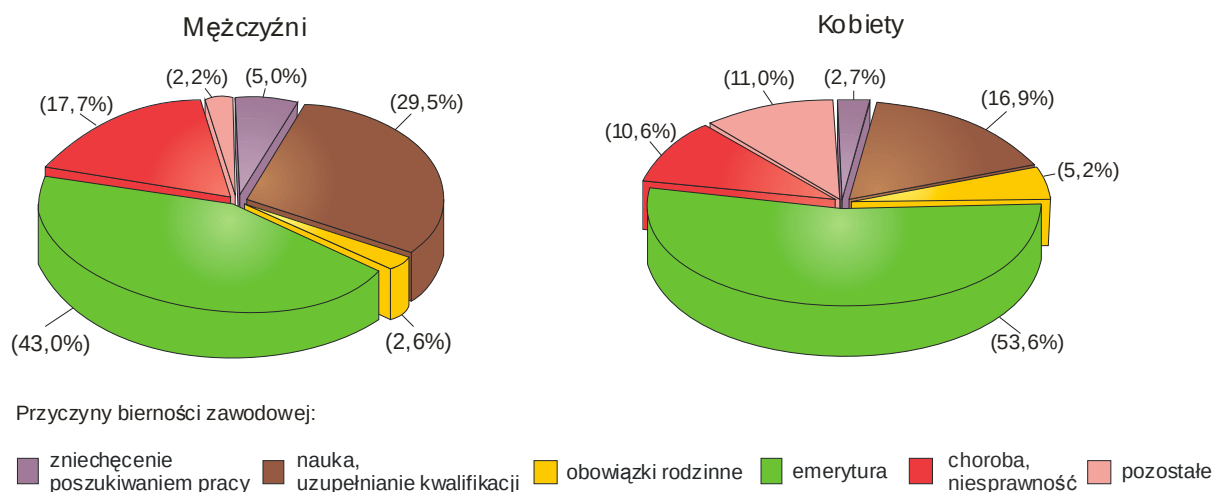
W porównaniu z III kwartałem 2009 r. liczba biernych zawodowo pozostała bez zmian. Odsetek biernych zawodowo mężczyzn i kobiet również nie uległ zmianie. Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania wzrost liczby osób biernych zawodowo odnotowano wśród mieszkańców wsi (o 32 tys., tj. o 4,9%). Liczba osób biernych zawodowo w miastach zmniejszyła się o 31 tys., tj. o 2,6%.

Tabl. 12. **Bierni zawodowo**

Wyszczególnienie	IV kwartał 2008	III kwartał 2009	IV kwartał 2009		
	w tysiącach			IV kw. 2008 = 100	III kw. 2009 = 100
O g ó ł e m	1767	1844	1844	104,4	100,0
mężczyźni	665	707	707	106,3	100,0
kobiety	1103	1137	1137	103,1	100,0
Miasta.....	1152	1187	1156	100,3	97,4
Wieś.....	615	656	688	111,9	104,9

W IV kwartale 2009 r. spośród ogółu biernych zawodowo 49,2% stanowiły osoby, które nie podejmowały pracy z powodu przebywania na emeryturze (przed rokiem – 46,9%). Kolejnymi przyczynami bierności zawodowej były: nauka i uzupełnianie kwalifikacji – 21,6%, choroba lub niesprawność – 13,2%, obowiązki rodzinne – 4,2% (rok wcześniej udziały te wynosiły odpowiednio: 22,9%, 14,1% i 3,7%). Populacja osób zniechęconych bezskutecznością poszukiwania pracy liczyła 66 tys., tj. 3,6% ogółu biernych zawodowo (w IV kwartale 2008 r. – 51 tys., tj. 2,9%).

**Struktura biernych zawodowo mężczyzn i kobiet
według przyczyn bierności zawodowej w IV kwartale 2009 r.**

PODSUMOWANIE

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności przeprowadzonego w IV kwartale 2009 r. w stosunku do IV kwartału 2008 r. wskazują, że nastąpił wzrost liczby bezrobotnych i biernych zawodowo oraz stopy bezrobocia. Jednocześnie odnotowano spadek liczby osób aktywnych zawodowo, w tym pracujących oraz zmniejszenie współczynnika aktywności zawodowej i wskaźnika zatrudnienia.

W porównaniu z IV kwartałem 2008 r. niekorzystne zmiany odnotowano zarówno w populacji mężczyzn, jak i kobiet. W obydwu populacjach zmniejszyła się liczba pracujących i wskaźnik zatrudnienia. Równocześnie wystąpił wzrost liczby bezrobotnych i biernych zawodowo oraz stopy bezrobocia. Większy wzrost stopy bezrobocia zaznaczył się w zbiorowości mężczyzn.

Niekorzystne zmiany w stosunku do IV kwartału 2008 r. dotyczyły zarówno mieszkańców miast, jak i wsi. Na obszarach tych odnotowano wzrost liczby bezrobotnych i stopy bezrobocia, przy jednoczesnym spadku liczby pracujących i wskaźnika zatrudnienia. W miastach wskaźnik zatrudnienia nadal pozostawał na wyższym poziomie niż na wsi.

Spadek stopy bezrobocia w skali roku odnotowano jedynie wśród osób w wieku 55 lat i więcej, w pozostałych grupach nastąpił wzrost. Największy wzrost stopy bezrobocia dotyczył grupy ludzi młodych w wieku 15–24 lata.

W porównaniu z III kwartałem 2009 r. zmniejszyła się liczba pracujących, a spadek tej populacji wystąpił zarówno wśród mieszkańców miast, jak i wsi. Zwiększyła się liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia, a liczba osób biernych zawodowych utrzymała się na takim samym poziomie.